

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 2019 року

ПРОГРАМА ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ

Освітня програма СУЧАСНА ХОРЕОГРАФІЯ

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва галузі знань)
спеціальність 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)
факультет Хореографічного мистецтва
(назва факультету)

Харків, 2019

Програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни «Народно-сценічний танець» галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 024 Хореографія освітньої програми Сучасна хореографія– Х. ХДАК, 2019 – 57 с.

Затверджено радою факультету
хореографічного мистецтва
(протокол № 1 від 26.08.19 р.)

Рекомендовано кафедрою народної хореографії
(протокол № 1 від 23.08.19 р.)

Укладачі:
старший викладач кафедри народної хореографії –
Курдупова Олена Миколаївна,
викладач кафедри народної хореографії –
Паладійчук Антон Анатолійович

© Харківська державна академія культури, 2019 рік

© Курдупова О. М., 2019 рік

© Паладійчук А. А., 2019 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 26	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	Обов'язкова
Загальна кількість годин - 780	Спеціальність 024 Хореографія Освітня програма Сучасна хореографія	Рік підготовки: 1-4-й	Рік підготовки: 1-4-й
		Семестр 1-8-й	Семестр 1-8-й
		Лекції 22 год.	Лекції 16 год.
		Практичні 374 год.	Практичні 112
		Самостійна робота 384 год.	Самостійна робота 652 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних сем. – 3 год.; самостійна робота – 2,9 год.	Ступінь «Бакалавр»	Вид контролю 1,3,6,7 семестри – залік	Вид контролю 1, 3, 6, 7 семестри – залік
		2,4,5,8 семестри – іспит	2, 4, 5, 8 семестри – іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

денне відділення 396/ 384

заочне відділення 128/652

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Народно-сценічний танець» є обов'язковим компонентом з циклу професійної підготовки бакалаврів та має важливе значення для професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Навчальний курс розвиває опорно-руховий апарат виконавців, підвищує загальну танцювальну техніку і координацію рухів, знайомить з характером та манерою виконання танців багатьох національностей, сприяє здобуттю виконавського, педагогічного та балетмейстерського досвіду. Курс має міждисциплінарні зв'язки з предметами «Класичний танець та методика його викладання», «Мистецтво балетмейстера», «Історія хореографічного мистецтва»

Мета навчальної дисципліни – вивчення народного танцю різних національностей, здобуття знань, навичок та вмінь в галузі народно-сценічного танцю, які складають основу хореографічної освіти.

В процесі навчання формуються вміння вірно передавати національну манеру виконання народних танців різних національностей. Засвоєні на достатньому рівні знання та вміння дозволяють створювати авторські танці, які будуть поєднуватися з виражальними засобами сучасного танцю. Окрім того, дисципліна знайомить з джерелами формування та розвитку фольклорного та народно-сценічного танців, термінологією та основними методологічними особливостями виконання танцювальних рухів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

0 Здатність мотивувати людей, рухатися до спільної мети та працювати в команді на заняттях з народно-сценічного танцю.

1 Здатність використовувати сучасні дослідження, застосовувати різноманітні педагогічні технології та методи в галузі народно-сценічного танцю.

2 Здатність володіти методикою виконання рухів народно-сценічного танцю.

3 Здатність бути критичним і самокритичним в процесі виконання рухів та комбінацій народно-сценічного танцю.

4 Здатність мобільного освоювання окремих комбінацій, етюдів та цілих уроків народно-сценічного танцю.

5 Здатність здійснювати на достатньому технічному та художньому рівні виконавську діяльність в галузі класичного танцю.

6 Здатність створювати окремі комбінації на основі рухів народно-сценічного танцю.

7 Здатність реалізовувати просвітницькі проекти з метою популяризації хореографічного мистецтва, в тому числі і народно-сценічного танцю, в широких верствах населення.

8 Програмні результати навчання:

9 Демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо історії, теорії народно-сценічного танцю.

10 Демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо характерних особливостей формування та виконання народних танців різних національностей.

11 Демонструвати знання специфіки виконання рухів народно-сценічного танцю та особливостей національної манери виконання.

12 Виявляти проблеми у процесі опанування рухами народно-сценічного танцю, причини їх виникнення, розробляти програми їх подолання та запобігання.

13 Застосовувати традиційні та новітні методики у процесі вивчення народно-сценічного танцю.

14 Створювати окремі комбінації, етюди на основі рухів народно-сценічного танцю.

15 Уміти застосовувати знання, вміння та навички з народно-сценічного танцю при створенні хореографічних творів різних за змістом, формою і танцювальною лексикою.

16 Використовувати методику виконання рухів народно-сценічного танцю у виконавській діяльності та у педагогічній практиці.

17 Оцінювати результати власної роботи на заняттях з народно-сценічного танцю та нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

18 Передумови для вивчення:

19 Мати специфічні творчі здібності та професійні фізичні данні, виявити відповідну фахову придатність.

20 Володіти професійними навичками виконання базових рухів класичного танцю, мати нахил до створення танцювальних комбінацій.

21 Виявляти обізнаність з термінологією і літератури за фахом, а також володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

22 Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімального порогового рівня – 60 балів.

2. Програма навчальної дисципліни

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1. Народнo-сценічний танець як вид хореографічного мистецтва

Тема 1. Ціль та завдання курсу "Народно-сценічний танець "

Визначення та загальна характеристика народно-сценічного танцю як виду хореографічного мистецтва. Ціль курсу. Завдання дисципліни. Необхідність досконалого вивчення народно-сценічного танцю майбутніми фахівцями сучасного хореографічного мистецтва. Основні вимоги до виконавців народно-сценічного танцю.

Тема 2. Формування та розвиток народно-сценічного танцю

Формування та розвиток характерного танцю в балетних виставах, національні танці в постановках видатних балетмейстерів XIX - поч. XX ст. Формування та розвиток народно-сценічного танцю в Радянському Союзі. Перші теоретичні розробки з методики виконання та викладання народно-сценічного танцю. Формування та розвиток системи підготовки виконавців народно-сценічного танцю. Систематизація тренувальних вправ. Література по народно-сценічному танцю.

Тема 3. Термінологія народно-сценічного танцю

Термінологія тренувальних вправ біля станку з народно-сценічного танцю (термінологія на французькій та українській мовах). Перелік вправ біля станку та на середині залу. Призначення та завдання тренувальних вправ.

РОЗДІЛ 2. Методика виконання тренувальних вправ народно-сценічного танцю

Тема 4. Позиції ніг та рук, положення рук, постанова корпусу, голови в народно-сценічному танці.

Вивчення позицій ніг: 5 виворотних позицій, 2 завернуті позиції та 3 прямі позиції. Вивчення позицій і положень рук в народно-сценічному танці. Постановка корпусу та голови. Відпрацьовування постановки корпусу та голови. На середині залу вправи для голови, корпусу, рук, пор де бра (port de bras).

Тема 5. Тренувальні вправи біля станку та методика їх виконання

Усі вправи спочатку вивчаються обличчям до станку, а потім тримаючись однією рукою за станок.

1. Demi plie, grand plie. Вивчення руху по I, II, V виворотним позиціям з роботою руки.
2. Battement tendu. Battement tendu simple, battement tendu носок-каблук, з demi plie на опорній нозі, з роботою опорної п'ятки під час закривання опорної ноги в V позицію.
3. Battement tendu jete. Battement tendu jete носок-каблук на прямій опорній нозі з роботою опорної п'ятки та на demi plie з роботою опорної п'ятки.
4. Flic- flac по VI та V позиціям, простий, з ударом по V позиції та з переступанням.
5. Demi rond de jambe par terre, demi rond de pied. Rond de jambe par terre, rond de pied на прямій опорній нозі.
6. Каблучний battement маленький, з одинарним та подвійним притупом.
7. Battement fondu на 45 градусів в повільному темпі.
8. Підготовка до вірьовочки. Battement retire на прямій нозі, на demi plie. В спокійному характері і з різким підйомом ноги.
9. Releve lent в повільному темпі.

10. Grand battement jete, з опусканням робочої ноги на підлогу на каблук та з demi plie на опорній нозі.

РОЗДІЛ 3 Російський народний танець

Тема 6. Загальна характеристика російського народного танцю

Значення танцювального мистецтва в житті російського народу. Залежність формування та розвитку російського народного танцю від природних умов, особливостей трудової діяльності, побуту, вірувань, традицій, народної моралі. Взаємозв'язок народного танцю з піснею. музичний супровід російських народних танців. Особливості виконання чоловічого та жіночого танцю. Характерна манера виконання. Використання в народних російських танцях реквізиту (хусточки, музичні інструменти і т.д.). Вплив на характер та манеру виконання окремих рухів особливостей крою одягу.

Тема 7. Основні ходи та рухи російського народного танцю

1. Основні позиції та положення ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців в парах.

2. Складання чоловічих і жіночих уклонів.

3. Основні танцювальні кроки:

- простий крок - вперед і назад;
- перемінний крок - вперед і назад (різновиди перемінного кроку - з фіксацією ноги позаду, без фіксації ноги, з виносом ноги уперед, з притупом і т.д.)

- дрібні ходи ("трилістник", "трилістник" з притопами);

- крок з каблука;

- боковий крок з каблука;

- простий біг;

- біг з "молоточками".

4. Ковирялочка:

- низька;

- "повітряна";

- в повороті.

5. Моталочка:

- проста;

- "маятник";

- з просуванням вбік.

6. Молоточки:

- прості;

- з просуванням вбік.

7. Гармошка:

- з просуванням вбік;

- в обертанні.

8. Припадання:

- на місці;

- з просуванням вбік;

- в обертанні.

9. Вірьовочка:

- проста;

- подвійна;

- з "косиночкою";

- з переступанням;

- з кроком вперед на каблук або на всю стопу;

- в обертанні.
- 10. Дрібні вистукування:
  - сімейські дробі;
  - "ключ", подвійний "ключ";
  - подвійні дробі;
  - дрібні удари з перескоком - одинарні, подвійні і т.д.
- 11. Оплески.
- 12. Присядки:
  - присядка -м'яч по VI та I позиціям;
  - звичайна присядка з виносом ноги в сторону;
  - присядка - розніжка.
- 13. Обертання:
  - біг в повороті;
  - припадання в повороті;
  - з одинарним чи подвійним вистукуванням.

Тема 8. Танцювальні комбінації на основі рухів російського народного танцю
 Вивчення жіночих і чоловічих комбінацій на основі вивчених рухів.
 Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

I курс 2 семестр

РОЗДІЛ 4. Теоретичне та практичне опанування основ народно-сценічного танцю

Тема 9. Методика побудови уроку народно-сценічного танцю

Основні вимоги до підготовки та проведенню уроку народно-сценічного танцю. Учбові та виховні цілі уроку народно-сценічного танцю. Урахування вікових та технічних можливостей виконавців при підготовці уроку народно-сценічного танцю. Основні частини уроку.

Тема 10. Екзерсис біля станку та тренувальні вправи на середині залу

1. Demi plie, grand plie. Вивчення руху по IV позиції, I, II прямим позиціям з роботою руки. Виконання demi plie на 1/4 такту, виконання grand plie на 1/2 такту(муз. розмір 4/4).
2. Battement tendu. Battement tendu носок-каблук з роботою опорної п'ятки під час переведення стопи з носка на каблук, з demi rond та з переводом ноги на каблук, passe par terre з роботою опорної п'ятки, з роботою руки.
3. Battement tendu jete. Balensouare з роботою опорної п'ятки. Battement tendu jete носок-каблук в demi plie, з роботою руки.
4. Flic- flas по VI та V позиціям, з переступанням і підскоком із-зі такта.
5. Rond de jambe par terre, rond de pied на 1/2 музичного такту (муз. розмір 4/4)
6. Pas tortille. На прямій опорній нозі та з demi plie.
7. Battement fondu на 90 градусів, з роботою руки.
8. Каблучний battement. Каблучний battement в сторону з вихиляником. Каблучний battement з demi rond, з роботою руки.
9. Підготовка до віршовочки з чергуванням невиворотного та виворотного положень колін з роботою стегна, з роботою руки.
10. Battement developpe. Releve lent з demi rond en dehors та en dedans, з роботою руки.
11. Grand battement jete, 3 demi plie, з passe par terre.

РОЗДІЛ 5. Народний танець Західного регіону України

Тема 11. Загальна характеристика народного танцю Західного регіону України

Загальна характеристика регіону. Локальні райони Західної України. Залежність стильових особливостей народного танцю від географічного положення того чи іншого району, характеру праці, побутових умов та соціально-економічних і культурних взаємозв'язків із сусідніми народами.

Використання реквізиту в танцях Західного регіону України.

Три групи населення в Західному регіоні України (гуцули, бойки, лемки). Спільні та відмінні риси в композиційних побудовах прийомах та лексиці танців трьох груп населення Карпат.

Видатні хореографи Західного регіону України

Тема 12. Основні ходи та рухи гуцульського народного танцю

1. Найбільш поширені положення рук та розташування виконавців у парних танцях.
2. Танцювальні кроки і біги:
  - простий гуцульський біг;
  - висока;
  - боковий приставний крок;
  - дрібні пересування вперед на витягнутих ногах.
3. Рухи, що виконуються на місці:
  - переступчик;
  - тропіток;
  - чоснака;
  - дробіток;
  - гуцульський ключ;
  - сверло;
  - присядки (м'ячик, гайдук-круч).
4. Оберти:
  - одиночні жіночі;
  - парні.

Тема 13. Основні ходи та рухи, характерні для танців Західного регіону України (Бойківщини, Буковини, Закарпаття за вибором викладача)

1. Найбільш поширені положення рук та розташування виконавців у парних танцях.
2. Танцювальні кроки і біги.
3. Рухи, що виконуються на місці.
4. Оберти:
  - одиночні жіночі;
  - парні.

Тема 14. Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Західного регіону України.

Вивчення жіночих і чоловічих комбінацій на основі вивчених рухів.

Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

II курс 3 семестр

РОЗДІЛ 6. Видатні діячі українського танцю

Тема 15. Дослідники українського фольклору

В. Верховинець та його внесок у систематизацію й узагальнення творчих досягнень у галузі українського танцювального мистецтва.

В. Авраменко та його роль у збереженні та популяризації українського народного танцю за кордоном в першій половині ХХ століття.

Вплив творчості П. Вірського на розвиток українського народно-сценічного танцю.

Тема 16. Видатні колективи народно-сценічного танцю України та їх хореографи

Професійні танцювальні колективи, ансамблі пісні і танцю, народні хори.

Аматорські танцювальні колективи.

Колективи спеціальних учбових закладів.

Дитячі танцювальні колективи.

Розглядаючи дану тему доцільно дотримуватись наступного плану:

- 1) Створення колективу, історія розвитку.
- 2) Художній керівник та головний балетмейстер.
- 3) Репертуар.
- 4) Концертна діяльність, участь у Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах і фестивалях.

**РОЗДІЛ 7. Розвиток техніки виконання
вправ народно-сценічного танцю**

Тема 17. Екзерсис біля станку

1. Demi plie, grand plie. Вивчення руху grand plie по I, II, IV прямим позиціям, на півпальцях. Ускладнення комбінації за рахунок додавання танцювальних рухів.

2. Battement tendu носок-каблук із підніманням ноги під час переводу, battement tendu із зміною опорною та робочої ноги.

3. Battement tendu jete з pointe каблуком та пальцями.

4. Flic- flac по VI та V позиціям, з переступанням і підскоком із-зі такта.

5. Rond de jambe par terre, rond de pied на 45 градусів. На прямій опорній нозі та в demi plie.

6. Battement fondu на 90 градусів, з роботою руки.

7. Каблучний battement на 90 градусів. Каблучний battement з вихилясником.

8. Підготовка до вірьовочки та вірьовочка на півпальцях

9. Adagio. Battement developpe з demi plie

10. Grand battement jete з balensouare, з demi plie, з passe.

Ускладнення усіх комбінації за рахунок додавання танцювальних рухів та об'єднання рухів ніг та рук.

Тема 18. Тренувальні вправи на середині залу

Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі.

РОЗДІЛ 8. Народний танець центральних областей України

Тема 19. Загальна характеристика народного танцю Центрального регіону України

Загальна характеристика регіону. Вплив географічних ознак, побуту, праці на формування стилістичних особливостей танців центральних областей України. Роль одягу, головних уборів і прикрас у формуванні танцювальних рухів.

Найбільш поширені побутові танці, танцювальні рухи яких складають основу танців Центрального регіону України (козачок, гопак, метелиця).

Тема 20. Основні ходи та рухи народного танцю Центрального регіону України

1. Основні положення рук та положення в парі.
2. Чоловічі і жіночі уклони.
3. Основні танцювальні кроки:
  - простий крок - вперед і назад;
  - перемінний крок - вперед і назад;
  - зальотний крок;
  - крок з виносом ноги на каблук;
  - крок назад з винесенням ноги на каблук.
4. Танцювальні біги:
  - бігунець;
  - зальотний біг;
  - комбінований біг.
5. Тинки:
  - малий (на місці, в повороті, з просуванням вперед);
  - середній;
  - великий (на місці, в повороті).
6. Вихилясники:
  - з однієї ноги;
  - з потрійним приступом;
  - з угинанням;
  - в повороті.
7. Доріжки, упадання, припадання.
8. Вірьовочки:
  - на місці (через такт і на кожен такт);
  - вірьовочка з переступанням;
  - в повороті;
  - з просуванням назад.
9. Голубці:
  - низькі (крок навхрест з голубцем, подвійний голубець з притупом, голубці в повороті);
  - високі (чоловічі кабріолі) - на місці, з просуванням.
10. Присядки:
  - присядка -м'яч по VI та I позиціям;
  - звичайна присядка з виносом ноги в сторону;
  - присядка з почерговим винесенням однієї ноги навхрест другої;
  - присядка - розніжка.

11. Оберти:

- шене;
- припадання в повороті;
- тур де форс;
- обертас.

Тема 21. Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Центрального регіону України

Вивчення жіночих і чоловічих комбінацій на основі вивчених рухів.

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

II курс 4 семестр

РОЗДІЛ 9. Розвиток техніки виконання вправ народно-сценічного танцю

Тема 22. Екзерсис біля станку

1. Demi plie, grand plie. Вивчення руху grand plie по I, II, прямим позиціям, на півпальцях із заворотом колін. З використанням поз (efase, croise).

2. Battement tendu носок-каблук. З використанням поз (efase, croise).

3. Battement tendu jete. З використанням поз (efase, croise).

4. Flic- flac. З використанням поз (efase, croise).

5. Rond de jambe par terre, rond de pied на 45 градусів. На прямій опорній нозі та в demi plie, «вісімка» на прямій опорній нозі, в demi plie.

6. Battement fondu.

7. Каблучний battement,

8. Підготовка до віршовочки та віршовочка на півпальцях.

9. Adagio.

10. Grand battement jete.

Ускладнення усіх комбінації за рахунок додавання танцювальних рухів та об'єднання рухів ніг та рук.

Тема 23. Тренувальні вправи на середині залу

Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі.

РОЗДІЛ 10. Народний танець Центрального регіону України

Тема 24. Розгорнуті танцювальні комбінації на основі рухів народного танцю Центрального регіону України

Вивчення розгорнутих танцювальних комбінацій (жіночих, чоловічих, парних) із використанням рухів, характерних для центральних областей України

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

Тема 25. Танцювальні комбінації на основі жіночих обертів, притаманних танцям Центрального регіону України

Оберти на місці та у просуванні по діагоналі та по колу:

- шене;
- припадання;
- тур де форс;

- обертас;
  - голубці в повороті;
  - тур ан деор та інші.
- Комбінування обертів з танцювальними рухами.

РОЗДІЛ 11. Народний танець Українського Полісся та Волині

Тема 26. Загальна характеристика народного танцю Українського Полісся та Волині

Загальна характеристика регіону. Вплив громадського життя, географічних ознак, праці, побуту, а також танцювального мистецтва сусідніх народів на формування стилістичних особливостей танців Полісся і Волині.

Полька – найбільш поширений побутовий танець на Поліссі і Волині. Спільні та відмінні риси в хореографії Полісся і Волині.

Тема 27. Основні ходи та рухи народного танцю Українського Полісся та Волині

Основні положення ніг, рук, корпусу і голови, розташування виконавців в парах
Танцювальні кроки та біги

Польки

Танцювальні рухи, що виконуються на місці. Характерна манера виконання рухів.

Танцювальні рухи, що виконуються в парах (на місці і з просуванням)

Тема 28. Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Українського Полісся та Волині

Вивчення жіночих і чоловічих комбінацій на основі вивчених рухів.

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

III курс 5 семестр

РОЗДІЛ 12. Створення тренувальних та танцювальних комбінацій

Тема 29. Особливості складання тренувальних і танцювальних комбінацій біля станку

Вимоги до складання комбінацій біля станка:

1. Ставити мету комбінації.
2. Дотримуватися логіки розвитку руху, щоб вона йшла від простого до складного.
3. Використати всі напрямки: уперед, в сторону і назад.
4. У кожній комбінації повинна бути кульмінаційна крапка або поза.
5. При сурядності комбінацій використати пор де бра у розвитку.
6. Музичний матеріал підбирати відповідно характеру рухів, та відповідно національності.
7. При сурядності всього екзерсису біля станка необхідно поєднувати одну комбінацію з наступною.
8. При сурядності екзерсису біля станка треба уникати:
  - не можна починати рух на кінець музичної фрази. Це можливо лише при preparation.
  - комбінацію не можна нагромаджувати танцювальними елементами.
  - якщо комбінація складається з 32 тактів, не можна робити відмінності між частинами.

Тема 30. Музичне супроводження на уроках народно-сценічного танцю. Робота з концертмейстером

Творча діяльність педагога з концертмейстером на уроках народно-сценічного танцю. Форми і методи їх роботи. Виховання музичності на уроках народно-сценічного танцю.

Робота з концертмейстером при складанні комбінацій і етюдів на уроках народно-сценічного танцю.

Тема 31. Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку

Студенти створюють учбові комбінації біля станку. Комбінація повинна складатись з основного елементу екзерсису з додаванням невеликої кількості танцювальних рухів певної національності. Обсяг комбінації повинен становити 16-32 тактів, в залежності від музичного розміру. Комбінації створюються на основі національних танців, які вивчалися в попередніх семестрах, або які вивчаються в даному семестрі.

Необхідно створити запис створеної комбінації.

РОЗДІЛ 13. Розвиток техніки виконання вправ народно-сценічного танцю

Тема 32. Екзерсис біля станку

1. Demi plie, grand plie. Різке grand plie, demi plie з боковим нахолом корпусу, grand plie з port de bras

2. Battement tendu носок-каблук з toimbe, battement tendu носок-каблук із збільшеним переводом ноги зноса на каблук.

3. Battement tendu jete з toimbe.

4. Flic- flac. З використанням поз (efase, croise).

5. Rond de jambe par terre, rond de pied на 45 градусів. На прямій опорній нозі та в demi plie, «вісімка» на прямій опорній нозі, в demi plie.

6. Battement fondu з toimbe.

7. Каблучний battement.

8. Підготовка до вірьовочки та вірьовочка на півпальцях.

9. Adagio з toimbe.

10. Grand battement jete з toimbe та grand battement jete balance.

Ускладнення комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів, відходу від станку, прискорення темпу виконання, використанням поз (efase, croise).

Тема 33. Тренувальні вправи на середині залу

Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

РОЗДІЛ 14. Народний танець Молдови

Тема 34. Загальна характеристика народного танцю Молдови

Особливості народних молдавських танців. Традиційне народне явище - жок. Вплив етнографічних, географічних ознак, праці, побуту на формування стилістичних особливостей молдавських танців. Зміст і тематика молдавських танців. Особливості молдавської танцювальної музики.

Тема 35. Основні ходи та рухи народного молдавського танцю

1. Основні положення ніг, рук, корпусу, голови. Розташування виконавців в парних та масових танцях.

2. Танцювальні кроки та біги:

- крок з каблука;
  - крок з підскоком;
  - боковий хід;
  - синкопований біг;
  - доріжка плетена;
  - основний хід танцю «Молдавеняска»
  - ходи танцю «Хора»
3. Основні рухи танцю «Молдавеняска»
  4. Основні рухи танцю «Хора»
  5. Основні рухи танцю «Бетуґа»
  6. Основні рухи танцю «Сирба»

Тема 36. Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних молдавських танців.

- Вивчення складних танцювальних комбінацій (чоловічих, жіночих, парних).
Вивчення етюдів до танців «Хора», «Бетуґа», «Молдавеняска», «Сирба» (на вибір, 2-3).
Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

III курс 6 семестр
РОЗДІЛ 15. Розвиток техніки виконання
вправ народно-сценічного танцю

Тема 37. Екзерсис біля станку

1. Demi plie, grand plie. По всім позиціям (I - V, виворотним та паралельним), в різні пози (efase, croise), з port de bras, на півпальцях, з різним характером виконання (в залежності від вибраної національності)
2. Battement tendu в швидкому темпі, з викорисанням поз (efase, croise, ecarte). З розворотом опорної та робочої ноги із паралельної позиції в виворотну і обратно.
3. Battement tendu jete з викорисанням поз. Battement tendu jete з просуванням вперед і назад.
4. Rond de jambe, rond de pied з підскоком на опорній нозі на 45 градусів та "вісімкою".
5. Каблучний battement в бистрому темпі, з викорисанням поз.
6. Підготовка до вірвовочки в швидкому темпі, з розворотом опорної та робочої ноги із паралельної позиції в виворотну і обратно.
7. Adagio. На півпальцях, з викорисанням поз.
8. Grand battement jete з опусканням на коліно робочої ноги, з розтяжкою, з викорисанням поз.

Тема 38. Тренувальні вправи на середині залу

- Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).
Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Тема 39. Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку

Студенти створюють танцювальну комбінацію біля палки на основі танцювального матеріалу, вивченого на попередніх семестрах. Головні критерії оцінювання комбінації: відповідність основним вимогам створення комбінації, грамотна робота з концертмейстером та з групою при розучуванні комбінації. Необхідно створити запис створеної комбінації.

РОЗДІЛ 16. Танець народів Кавказу

Тема 40. Загальна характеристика та національні особливості танців народів Кавказу

Особливості хореографічної культури різних народів Кавказу. Вплив громадського життя, географічних ознак, праці, побуту на формування стилістичних особливостей народних танців Кавказу.

Народний танець Грузії, його загальна характеристика. Вплив костюму та реквізиту на характер танцю. Загальна характеристика та особливості виконання жіночого, чоловічого та парного танців гірських районів Грузії та Аджарії.

Тема 41. Ходи та рухи грузинських горських танців

Положення корпусу у чоловіків і у жінок.

Положення рук та робота рук в чоловічому танці.

Положення рук та робота рук у жіночому танці.

"Свла"- хід по колу в жіночому та чоловічому танці:

- "сада сріала" - ковзний хід;
- "сріала ергцеребзе" - ковзний хід на півпальцях;
- "ртула" - ускладнений чоловічий хід;
- мтіульські ходи

"Гасма" - рухи, що прослизують на місці по VI позиції:

- "сада сріала";
- "куслура";
- "сарулі";
- "гвердула";
- "магалчакрулі";
- "чдоміла"

"Чаквра" - рухи з ударом зверху:

- "сада";
- "гахснлі";
- "дахурулі";
- "пехшлілі";
- "цвікневі";
- "чдоміла"

"Бруні" - оберти:

- оберти в три удари;
- оберти шляхом переступань і оберти на півпальцях однієї, потім другої ноги;
- оберт на місці на півпальцях обох ніг (одна навхрест іншої)
- оберт шляхом обертання на півпальцях однієї ноги

Повороти на колінах

Тема 42. Ходи та рухи аджарських танців

- робота рук, плечей та корпусу;

- вірвовочка;
- підскоки в ріє з роботою стегна;
- комбінації гасми;
- комбінації чакври;
- оберти

Тема 43. Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних танців Кавказу

Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Вивчення етюдів до популярних грузинських танців.

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

IV курс 7 семестр

РОЗДІЛ 17. Розвиток техніки виконання вправ народно-сценічного танцю

Тема 44. Екзерсис біля станку

Ускладнення комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів, відходу від станку, прискорення темпу виконання, використанням поз (efase, croise).

Тема 45. Тренувальні вправи на середині залу

Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Тема 46. Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку та на середині залу

Студенти створюють танцювальні комбінації біля станку та на середині залу. Комбінації створюються на матеріалі циганського та мексиканського танців, та на їх основі складається урок (за рекомендацією викладача комбінації можуть бути використані для формування фінального уроку).

Під час проведення комбінацій на групі необхідно надавати можливість студенту проходити наступні етапи:

1. Показ своєї комбінації під музику або власний рахунок;
2. Коментар щодо методики виконання рухів;
3. Вивчення комбінації з групою;
4. Спостереження за порядком рухів в комбінації, грамотністю та музичністю їх виконання;

РОЗДІЛ 18. Циганський народний танець

Тема 47. Загальна характеристика циганського народного танцю

Історія походження циганського народу. Першооснова та розвиток танцювальної та музичної культури. Основні напрямки розвитку циганської культури. Умови для зростання виконавської майстерності циган. Характеристика та національні особливості виконання жіночого, чоловічого циганського танцю.

Тема 48. Основні ходи та рухи народного танцю українських (російських) циган

1. Позиції, положення ніг, рук, корпусу, голови в жіночих та чоловічих танцях.
2. Рухи рук. Port de bras (на різних рівнях)
3. Рухи зі спідницею, з шаллю, з бубном
4. Танцювальні кроки та біги:
  - простий крок - вперед і назад;
  - крок вперед навхрест (простий, з переступанням);
  - крок з ковзним ударом;
  - перемінний біг з ударом по нозі;
  - боковий пружинний хід із II-ї невिवорітної в III-ю виворітну (з просуванням вбік, по колу);
  - нестримний біг (простий, з прослизанням на одній нозі);

- боковий крок з підскоком та випадом;
  - крок с підбивкою.
5. Основні рухи:
- чечітки;
  - port de bras;
  - дрібушки;
  - оберти (на місці та в просуванні);
  - плескачі та оплески;
  - стрибки.

Тема 49. Основні ходи та рухи народного танцю угорських та молдавських циган

1. Позиції, положення ніг, рук, корпусу, голови. Робота рук.
2. Танцювальні кроки.
3. «Ключи», «вірьовочки», «гвинти».
4. Різноманітні оплески.

Тема 50. Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних циганських танців

Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Вивчення етюдів до циганського танцю російських, українських та угорських циган.

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

РОЗДІЛ 19. Мексиканський народний танець

Тема 51. Загальна характеристика мексиканських народних танців

Культура корінного населення Мексики. Вплив іспанської колонізації на танцювальне мистецтво. Національні традиції і обряди. Пісенно-хореографічні жанри мексиканських провінцій. Костюми чоловіків і жінок.

Характерні риси танцювального мистецтва Мексики.

Тема 52. Основні ходи та рухи народного мексиканського танцю

1. Основні положення ніг, рук, корпусу, голови. Розташування виконавців в парних та масових танцях.
2. Використання спідниці і сомбреро.
3. Танцювальні кроки і біг.
4. Танцювальні рухи, що виконуються на місці.
5. Дрібні вистукування на місці та в просуванні.

Тема 53. Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних мексиканських танців

Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Вивчення етюдів до мексиканського народного танцю.

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

IV курс 8 семестр
РОЗДІЛ 20. Розвиток техніки виконання
вправ народно-сценічного танцю

Тема 54. Екзерсис біля станку

Ускладнення комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів, відходу від станку, прискорення темпу виконання, використання поз (efase, croise), використання півпальців, зміною виворотних та прямих позицій, швидким чергуванням тренувальних рухів із танцювальними.

Тема 55. Тренувальні вправи на середині залу

Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Тема 56. Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку та на середині залу

Студенти створюють танцювальні комбінації біля станку та на середині залу. Комбінації створюються на матеріалі іспанського танцю, та на їх основі складається урок (за рекомендацією викладача комбінації можуть бути використані для формування фінального уроку).

РОЗДІЛ 21. Іспанський народний танець

Тема 57. Загальна характеристика іспанських народних танців

Історичні умови виникнення циганської культури в Іспанії. Першооснова та розвиток танцювальної та музичної культури. Основні напрямки розвитку іспанської культури. Характеристика та національні особливості виконання жіночого, чоловічого іспанського танцю. Національні музичні інструменти та реквізит, що використовується в іспанських народних танцях.

Тема 58. Основні ходи та рухи народного іспанського танцю

Положення та робота корпусу, робота кисті.

Основні ходи та особливості їх виконання.

Основні танцювальні рухи.

Дрібні вистукування.

Робота з кастан'етами, віялом, спідницею.

Тема 59. Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних іспанських танців

Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Вивчення етюдів до мексиканського народного танцю.

Відпрацьовування техніки та національної манери виконання.

3. Структура навчальної дисципліни

Денне відділення

1	Назва розділів, тем	Усього годин	Лекц.	Практ.	Самос.
1	2	3	4	5	6
1 курс 1 семестр					
Розділ 1. Народно-сценічний танець як вид хореографічного мистецтва					
1	Ціль та завдання курсу «Народно-сценічний танець»	1,5	0,5	-	1
2	Джерела та розвиток народно-сценічного танцю	3	1	-	2
3	Термінологія народно-сценічного танцю	2,5	0,5	-	2
Разом		7	2	-	5
Розділ 2. Методика виконання тренувальних вправ народно-сценічного танцю					
4	Позиції ніг та рук, положення рук, постанова корпусу, голови в народно-сценічному танці	12	-	2	10
5	Тренувальні вправи біля станку та методика їх виконання	43	-	21	22
Разом		55	-	23	32
Розділ 3. Російський народний танець					
6	Загальна характеристика російського народного танцю	6	2	-	4
7	Основні ходи та рухи російського народного танцю	20	-	6	14
8	Танцювальні комбінації на основі рухів російського народного танцю	32	-	18	14
Разом		58	2	24	32
Разом за 1 семестр		120	4	47	69
1 курс 2 семестр					
Розділ 4. Теоретичне та практичне опанування основ народно-сценічного танцю					
9	Методика побудови уроку народно-сценічного танцю	6	2	-	4
10	Екзерсис біля станку та тренувальні вправи на середині залу	53	-	23	30
Разом		59	2	23	34
Розділ 5. Народний танець Західного регіону України					
11	Загальна характеристика народного танцю Західного регіону України	7	2	-	5
12	Основні ходи та рухи гуцульського народного танцю	18	-	8	10
13	Основні ходи та рухи, характерні для танців Західного регіону України (Бойківщини, Буковини, Прикарпаття, Закарпаття за вибором викладача)	16	-	6	10
14	Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Західного регіону України	20	-	10	10
Разом		61	2	24	35
Разом за 2 семестр		120	4	47	69
2 курс 3 семестр					
Розділ 6. Видатні діячі українського танцю					
15	Дослідники українського фольклору	3	1	-	2
16	Видатні колективи народно-сценічного танцю України та їх хореографи	3	1	-	2
Разом		6	2	-	4
Розділ 7. Розвиток техніки виконання вправ народно-сценічного танцю					
17	Екзерсис біля станку	22	-	12	10

1	Назва розділів, тем	Усього годин	Лекц.	Практ.	Самос.
1	2	3	4	5	6
Заочне відділення					
1 курс 1 семестр					
Розділ 1. Народно-сценічний танець як вид хореографічного мистецтва					
1	Ціль та завдання курсу «Народно-сценічний танець»	2,25	0,25	-	2
2	Джерела та розвиток народно-сценічного танцю	3,5	0,5	-	3
3	Термінологія народно-сценічного танцю	3,25	0,25	-	3
Разом		9	1	-	8
Розділ 2. Методика виконання тренувальних вправ народно-сценічного танцю					
4	Позиції ніг та рук, положення рук, постанова корпусу, голови в народно-сценічному танці	21	-	1	20
5	Тренувальні вправи біля станку та методика їх виконання	33	-	3	30
Разом		54	-	4	50
Розділ 3. Російський народний танець					
6	Загальна характеристика російського народного танцю	5	1	-	4
7	Основні ходи та рухи російського народного танцю	25	-	2	23
8	Танцювальні комбінації на основі рухів російського народного танцю	27	-	4	23
Разом		57	1	6	50
Разом за 1 семестр		120	2	10	108
1 курс 2 семестр					
Розділ 4. Теоретичне та практичне опанування основ народно-сценічного танцю					
9	Методика побудови уроку народно-сценічного танцю	5	1	-	4
10	Екзерсис біля станку та тренувальні вправи на середині залу	50	-	4	46
Разом		55	1	4	50
Розділ 5. Народний танець Західного регіону України					
11	Загальна характеристика народного танцю Західного регіону України	5	1	-	4
12	Основні ходи та рухи гуцульського народного танцю	16	-	2	14
13	Основні ходи та рухи, характерні для танців Західного регіону України (Бойківщини, Буковини, Прикарпаття, Закарпаття за вибором викладача)	22	-	2	20
14	Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Західного регіону України	22	-	2	20
Разом		65	1	6	58
Разом за 2 семестр		120	4	10	108
2 курс 3 семестр					
Розділ 6. Видатні діячі українського танцю					
15	Дослідники українського фольклору	2,5	0,5	-	2
16	Видатні колективи народно-сценічного танцю України та їх хореографи	2,5	0,5	-	2
Разом		5	1	-	4
Розділ 7. Розвиток техніки виконання вправ народно-сценічного танцю					

Плани практичних занять. 1 семестр

Практичне заняття № 1

Тема: Позиції ніг та рук, положення рук, постанова корпусу, голови в народно-сценічному танці (Д/В – 2 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: розвиток фізичних можливостей та підготовка до вивчення рухів народно – сценічного танцю

Література: основна:5-10,13,15 допоміжна:2,4, 11.

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи для розігріву біля станка.

Завдання 2. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 2 – 12 (Д/В 10 занять – по 2 години, заняття № 12 – 1 год.)

Тема: Тренувальні вправи біля станку та методика їх виконання (Д/В – 21 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: розвиток фізичних можливостей та підготовка до вивчення рухів народно – сценічного танцю

Література: основна:5-10,13,15,допоміжна:2,4,11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи для розігріву біля станка.

Завдання 2. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 13-15

Тема: Основні ходи та рухи російського народного танцю (Д/В – 6 год., З/В – 2 год).

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання ходів та рухів російського народного танцю.

Література: основна:2,3,8-12, допоміжна:7,12-13,14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи для розігріву біля станка.

Завдання 2. Основні ходи та рухи російського народно – сценічного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 16-24

Тема: Танцювальні комбінації на основі рухів російського народного танцю (Д/В – 18 год., З/В – 4 год.)

Мета вивчення: опанування методикою виконання танцювальних комбінацій російського народного танцю, оволодіння характером і манерою виконання танцювальних рухів.

Література: основна: 2,3,8-12, допоміжна: 7,12-13,14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Танцювальні комбінації на основі рухів російського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

2 семестр

Практичне заняття № 25-36 (11 занять – по 2 години, заняття № 36 – 1 год.)

Тема: Екзерсис біля станку та тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 23 год., З/В – 4 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ біля станка та тренувальних вправ на середині залу

Література: основна: 5-10,13,15, допоміжна: 10

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи для розігріву біля станка.

Завдання 2. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 3. Тренувальні вправи на середині залу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 37-40

Тема: основні ходи та рухи гуцульського народного танцю (Д/В – 8 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання ходів та рухів гуцульського народного танцю

Література: основна: 1,4,12-13,15, допоміжна: 2,4,5,6,10-11,16

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, та їх комбінування гуцульського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 41-43

Тема: Основні ходи та рухи, характерні для танців Західного регіону України (Бойківщини, Буковини, Закарпаття за вибором викладача) (Д/В – 6 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання ходів та рухів, характерних для танців Західного регіону України.

Література: основна: 1,4,12-13,15,; допоміжна: 2,4,5,6,10-11,16

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, та їх комбінування танців Західного регіону України.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 44-49

Тема: Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Західного регіону України (Д/В – 10 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: формування виконавських навичок у студентів на основі танцювальних комбінацій Західного регіону України.

Література: основна: 1,4,12-13,15, допоміжна: 2,4,5,6,10-11,16

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Західного регіону України.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

3 семестр

Практичне заняття № 50-55

Тема: Екзерсис біля станку (Д/В – 12 год., З/В – 6 год.)

Мета вивчення: розвиток фізичних можливостей та підготовка до вивчення рухів народно – сценічного танцю

Література: основна: 5-10,13,15, допоміжна: 2,4,11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи для розігріву біля станка.

Завдання 2. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 56-60

Тема: Тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 10 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання рухів на середині залу.

Література: основна:5-10,12-15, допоміжна:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Завдання 2. Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 61-66

Тема: Основні ходи та рухи народного танцю Центрального регіону України (Д/В – 12 год., З/В – 5 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання ходів та рухів, характерних для танців Центрального регіону України.

Література: основна:1,4-6,14,15 допоміжна:1-2,4-6,10-11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, та їх комбінування народного танцю Центрального регіону України.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 67-73 (6 занять – по 2 години, заняття № 73 – 1 година)

Тема: Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Центрального регіону України (Д/В – 13 год., З/В – 5 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання рухів на середині залу.

Література: основна:1,4-6,14,15; допоміжна: 1-2,4-6,10-11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення жіночих і чоловічих комбінацій на основі вивчених рухів.

Завдання 2. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

4 семестр

Практичне заняття № 74-78

Тема: Екзерсис біля станку (Д/В – 10 год., З/В – 4 год.)

Мета вивчення: розвиток виконавських здібностей на основі вправ біля станку.

Література: основна: 5-10,13,15, допоміжна: 2,4,11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Ускладнення усіх комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів та об'єднання рухів ніг та рук.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 79-82 (3 заняття – по 2 години, заняття № 82 – 1 година)

Тема: Тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 7 год., З/В – 2 год.).

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності на середині залу.

Література: основна: 5-10,12-15, допоміжна: 10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Завдання 2. Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 83-87

Тема: Розгорнуті танцювальні комбінації на основі рухів народного танцю Центрального регіону України (Д/В – 10 год., З/В – 4 год.)

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності на середині залу.

Література: основна: 1,4-6,14,15; допоміжна: 1-2,4-6,10-11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення розгорнутих танцювальних комбінацій (жіночих, чоловічих, парних) із використанням рухів, характерних для центральних областей України.

Завдання 2. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 88-90

Тема: Танцювальні комбінації на основі жіночих обертів, притаманних танцям Центрального регіону України (Д/В – 6 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання жіночих обертів, притаманних танцям Центрального регіону України.

Література: основна: 1,4-6,14,15; допоміжна: 1-2,4-6,10-11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Оберти на місці та у просуванні по діагоналі та по колу.

Завдання 2. Комбінування обертів з танцювальними рухами.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 91-93

Тема: Основні ходи та рухи народного танцю Українського Полісся та Волині (Д/В – 6 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання рухів танців Українського Полісся та Волині.

Література: основна 1,4-6,14,15; допоміжна: 1-2,4-6,10-11, 15

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Танцювальні рухи, що виконуються на місці. Характерна манера виконання рухів.

Завдання 2. Танцювальні рухи, що виконуються в парах (на місці і з просуванням)

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 94-98

Тема: Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Українського Полісся та Волині (Д/В – 10 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: формування виконавських навичок на основі танцювальних комбінацій Волині та Полісся.

Література: основна 1,4-6,14,15; допоміжна: 1-2,4-6,10-11, 15

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення жіночих і чоловічих комбінацій на основі вивчених рухів

Завдання 2. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

5 семестр

Практичне заняття № 99-103 (4 заняття – по 2 години, заняття № 103 – 1 година)

Тема: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку (Д/В – 9 год., З/В – 6 год.)

Мета вивчення: формування вмінь у студентів створювати учбові комбінації біля станку.

Література: основна 5-10,12-15, допоміжна: 10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Створення учбових комбінацій.

Завдання 2. Запис створених комбінацій..

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 104-108

Тема: Екзерсис біля станку (Д/В – 10 год., З/В – 4 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ біля станка.

Література: основна: 5-10,13,15, допоміжна: 2,4,11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Ускладнення комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів, відходу від станку, прискорення темпу виконання, використанням поз (efase, croise).

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 109-112

Тема: Тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 8 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності.

Література: основна:5-10,12-15, допоміжна:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Завдання 2. Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 113-117

Тема: Основні ходи та рухи народного молдавського танцю (Д/В – 10 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання рухів молдавського народного танцю

Література: основна:2,5-10,12-15, допоміжна:9,14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Основні положення ніг, рук, корпусу, голови. Розташування виконавців в парних та масових танцях.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, та їх комбінування молдавського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 118-123

Тема: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних молдавських танців (Д/В – 12 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: опанування лексики молдавського народного танцю, оволодіння характером та манерою виконання.

Література: основна:2,5-10,12-15, допоміжна:9,14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення складних танцювальних комбінацій (чоловічих, жіночих, парних).

Завдання 2. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

6 семестр

Практичне заняття № 123-126

Тема: Екзерсис біля станку (Д/В – 8 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: удосконалення методики виконання вправ біля станка

Література: основна: 5-10,13,15, допоміжна: 2,4,11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи для розігріву біля станка.

Завдання 2. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 127-128

Тема: Тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 4 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: удосконалення методики виконання вправ на середині залу.

Література: основна: 5-10, 12-15, допоміжна: 10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Завдання 2. Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 129-132

Тема: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку (Д/В – 8 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка

Література: основна: 5-10, 13, 15, допоміжна: 2, 4, 11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. створення танцювальної комбінації біля палки на основі танцювального матеріалу, вивченого на попередніх семестрах

Завдання 2. Запис створеної комбінації.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 133-137

Тема: Ходи та рухи грузинських горських танців (Д/В – 10 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання ходів та рухів грузинського (горського) народного танцю.

Література: основна: 2, 5-10, 12-15, допоміжна: 14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, грузинського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 138-141

Тема: Ходи та рухи аджарських танців (Д/В – 10 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання ходів та рухів грузинського (аджарського) народного танцю.

Література: основна: 2, 5-10, 12-15, допоміжна: 14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, грузинського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 143-147 (4 заняття – по 2 години, заняття № 147 – 1 година)

Тема: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних танців Кавказу (Д/В – 9 год., З/В – 4 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання лексики та манери грузинського народного танцю.

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Завдання 2. Вивчення етюдів до популярних грузинських танців.

Завдання 3. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

7 семестр

Практичне заняття № 148-150

Тема: Екзерсис біля станку (Д/В – 6 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: удосконалення методики виконання вправ на біля станка.

Література: основна: 5-10,13,15, допоміжна: 2,4,11

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Екзерсис біля станку.

Завдання 2. Ускладнення комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів, відходу від станку, прискорення темпу виконання, використанням поз (efase, stoise).

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 151-152

Тема: Тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 4 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: удосконалення методики виконання вправ на середині залу.

Література: основна:5-10,12-15, додаткова:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Завдання 2.Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 153-155

Тема: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку та на середині залу (Д/В – 6 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення танцювальних комбінацій екзерсису біля станка та на середині залу.

Література: основна:5-10,12-15, додаткова:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку.

Завдання 2. Створення студентами танцювальних комбінацій на середині залу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 156-158

Тема: Основні ходи та рухи народного танцю українських (російських) циган (Д/В – 6 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання лексики та манери циганського (українських та російських циган) народного танцю.

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, циганського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 159-161

Тема: Основні ходи та рухи народного танцю угорських та молдавських циган (Д/В – 6 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання лексики та манери циганського (угорських та молдавських циган) народного танцю.

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вправи екзерсису народно - сценічного танцю.

Завдання 2. Основні ходи та рухи, циганського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 162-164

Тема: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних циганських танців (Д/В – 6 год., ЗВ – 1 год.).

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання лексики та манери циганського народного танцю.

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Завдання 2. Вивчення етюдів до циганського танцю російських, українських та угорських циган.

Завдання 3. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 165-168 (3 заняття – по 2 години, заняття № 168 – 1 година)

Тема: Основні ходи та рухи народного мексиканського танцю (Д/В – 7 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання лексики та манери мексиканського народного танцю.

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Танцювальні кроки і біг.

Завдання 2. Танцювальні рухи, що виконуються на місці. Дрібні вистукування на місці та в просуванні.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 169-172

Тема: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних мексиканських танців (Д/В – 8 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання та манерою мексиканських народних танців.

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Завдання 2. Вивчення етюдів до мексиканського народного танцю. Відпрацювання техніки та національної манери виконання.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

8 семестр

Практичне заняття № 173-176 (3 заняття – по 2 години, заняття № 176 – 1 година)

Тема: Екзерсис біля станку (Д/В – 7 год., З/В – 2 год.)

Мета вивчення: удосконалення методики виконання вправ на біля станка.

Література: основна:5-10,12-15, додаткова:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Танцювальні комбінації екзерсису біля станка.

Завдання 2. Ускладнення комбінацій за рахунок додавання танцювальних рухів, відходу від станку, прискорення темпу виконання, використання поз (efase, croise), використання півпальців, зміною виворотних та прямих позицій, швидким чергуванням тренувальних рухів із танцювальними.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 177-178

Тема: Тренувальні вправи на середині залу (Д/В – 4 год., З/В – 1 год.)

Мета вивчення: удосконалення методики виконання вправ на середині залу.

Література: основна:5-10,12-15, додаткова:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Складання вправ для рук і тулубу (port de bras).

Завдання 2. Тренувальні вправи для розвитку техніки обертань на місці та з пересуванням по діагоналі, по колу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 179-181

Тема: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку та на середині залу (Д/В – 6 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення танцювальних комбінацій екзерсису біля станка та на середині залу.

Література: основна:5-10,12-15, додаткова:10-12

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Створення танцювальних комбінацій екзерсису біля станка.

Завдання 2. створення танцювальних комбінацій на середині залу.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 182-186

Тема: Основні ходи та рухи народного іспанського танцю (Д/В – 10 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння лексикою та манерою виконання іспанського народного танцю

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Основні ходи іспанського танцю.

Завдання 2. основні рухи іспанського танцю.

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття № 187-191

Тема: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних іспанських танців (Д/В – 10 год., З/В – 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння лексику та манерою виконання іспанського народного танцю

Література: основна:2,5-10,12-15, додаткова:14

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення танцювальних комбінацій з використанням вивчених рухів (чоловічих, жіночих, парних).

Завдання 2. Вивчення етюдів до іспанського народного танцю. Відпрацювання техніки та національної манери виконання

Завдання для самостійної роботи: самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

4. Плани самостійної роботи студентів

1 семестр

Тема 1: Ціль та завдання курсу «Народно-сценічний танець» (Д/В – 1 год./ З/В – 2 год.)

Мета вивчення: визначення цілі та завдань курсу «Народно-сценічного танцю»

Література: основна:5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 2: Джерела та розвиток народно-сценічного танцю (2 год./ 3 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про джерела та розвиток народно – сценічного танцю

Література: основна:5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

3. Опанування теоретичного матеріалу.
4. Конспект лекції.

Тема 3: Термінологія народно-сценічного танцю (2 год. / 3 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про термінології народно – сценічного танцю

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 4: Позиції ніг та рук, положення рук, постанова корпусу, голови в народно-сценічному танці (10 год. / 20 год.)

Мета вивчення: розвиток фізичних можливостей та підготовка до вивчення рухів народно – сценічного танцю.

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 5: Тренувальні вправи біля станку та методика їх виконання (22 год. / 30 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 6: Загальна характеристика російського народного танцю (4 год. / 4 год.)

Мета вивчення: : формування теоретичних знань про загальну характеристику російського народного танцю

Література: основна 2,5-15, додаткова : 7,12,14

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 7: Основні ходи та рухи російського народного танцю (14 год. / 23 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання ходів та рухів російського народного танцю

Література: основна 2,5-15, додаткова : 7,12,14

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 8: Танцювальні комбінації на основі рухів російського народного танцю (14 год. / 23 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики російського народного танцю

Література: основна 2,5-15, додаткова : 7,12,14

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

2 семестр

Тема 9: Методика побудови уроку народно-сценічного танцю (4 год. / 4 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про методику побудови уроку народно – сценічного танцю

Література: основна 5-10,12-15, додаткова : 2

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 10: Екзерсис біля станку та тренувальні вправи на середині залу (30 год / 46 год.).

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка та тренувальних вправ на середині залу.

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 11: Загальна характеристика народного танцю Західного регіону України (5 год. / 4 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про характеристику народного танцю Західного регіону України

Література: основна 1,4,13-15 додаткова:1,2,4,10-11.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 12: Основні ходи та рухи гуцульського народного танцю (10 год. /14 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики гуцульського народного танцю

Література: основна 1,4,13-15 додаткова:1,2,4,10-11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 13: Основні ходи та рухи, характерні для танців Західного регіону України (Бойківщини, Буковини, Прикарпаття, Закарпаття за вибором викладача) (10 год. / 20 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Західного регіону України

Література: основна 1,4,13-15 додаткова:1,2,4,10-11

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 14: Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Західного регіону України (10 год. / 20 год.).

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Західного регіону України

Література: основна 1,4,13-15 додаткова:1,2,4,10-11

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

3 семестр

Тема 15: Дослідники українського фольклору (2 год. / 2 год.).

Мета вивчення: формування теоретичних знань про видатних діячів українського хореографічного мистецтва

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 16: Видатні колективи народно-сценічного танцю України та їх хореографи (2 год. / 2 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про видатні колективи народно – сценічного танцю України та їх хореографів

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 17: Екзерсис біля станку (10 год. / 20 год.).

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 18: Тренувальні вправи на середині залу (5 год. / 13 год.).

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання тренувальних вправ на середині залу.

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 19: Загальна характеристика народного танцю Центрального регіону України (4 год. / 3 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про загальну характеристику народного танцю Центрального регіону України

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 20: Основні ходи та рухи народного танцю Центрального регіону України (8 год. / 15 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Центрального регіону України

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 21: Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Центрального регіону України (8 год. / 15 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Центрального регіону України

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

4 семестр

Тема 22: Екзерсис біля станку (12 год. / 20 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 23: Тренувальні вправи на середині залу (10 год. / 10 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання тренувальних вправ на середині залу

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 24: Розгорнуті танцювальні комбінації на основі рухів народного танцю Центрального регіону України (10 год. / 20 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Центрального регіону України

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 25: Танцювальні комбінації на основі жіночих обертів, притаманних танцям Центрального регіону України (8 год. / 15 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Центрального регіону України

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 26: Загальна характеристика народного танцю Українського Полісся та Волині (4 год. / 4 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про загальну характеристику народного танцю Українського Полісся та Волині.

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,15

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 27: Основні ходи та рухи народного танцю Українського Полісся та Волині (12 год. / 15 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Українського Полісся та Волині.

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,15

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 28: Танцювальні комбінації на основі рухів народних танців Українського Полісся та Волині (13 год. / 16 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики танців Українського Полісся та Волині.

Література: основна 1,4,12,13,15 додаткова:2,4-6,10-11,15

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

5 семестр

Тема 29: Особливості складання тренувальних і танцювальних комбінацій біля станку (2 год. / 1 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою складання тренувальних і танцювальних комбінацій біля станку

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 11

Завдання:

1. Вивчення правил створення комбінацій біля станку.
2. Аналіз вивчених комбінацій.

Тема 30: Музичне супроводження на уроках народно-сценічного танцю. Робота з концертмейстером (2 год. / 1 год.)

Мета вивчення: оволодіння правилами роботи з концертмейстером та знайомство з принципами музичного супроводження уроків народно-сценічного танцю

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 11

Завдання:

1. Вивчення правил побудови уроків народно-сценічного в узгодженні з принципами музичного оформлення уроків.
2. Вивчення правил підбору музичного матеріалу для проведення уроків народно-сценічного танцю

Тема 31: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку (12 год. / 10 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 11

Завдання:

1. Опанування методикою створення учбових комбінацій
2. Удосконалення методів показу та демонстрації тренувальних вправ.

Тема 32: Екзерсис біля станку (12 год. / 20 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 33: Тренувальні вправи на середині залу (7 год. / 15 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання тренувальних вправ на середині залу

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 34: Загальна характеристика народного танцю Молдови (2 год. / 2 год.)

Мета вивчення: формування теоретичних знань про загальну характеристику народного танцю Молдови.

Література: основна:5-10,13-15 додаткова:9

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 35: Основні ходи та рухи народного молдавського танцю (8 год. / 18 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики молдавських народних танців

Література: основна:5-10,13-15 додаткова:9

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 36: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних молдавських танців (9 год. / 18 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики молдавських народних танців.

Література: основна:5-10,13-15 додаткова:9

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

6 семестр

Тема 37: Екзерсис біля станку (8 год. / 10 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 38: Тренувальні вправи на середині залу (5 год. / 8 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання тренувальних вправ на середині залу

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 39: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку (6 год. / 12 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 11

Завдання :

1. Опанування методикою створення учбових комбінацій
2. Удосконалення методів показу та демонстрації тренувальних вправ.

Тема 40: Загальна характеристика та національні особливості танців народів Кавказу (2 год. / 4 год.)

Мета вивчення: знайомство з особливостями танцювальної культури народів Кавказу

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 41: Ходи та рухи грузинських горських танців (6 год. / 12 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики грузинських горських народних танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 42: Ходи та рухи аджарських танців (6 год. / 12 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики грузинських аджарських народних танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 43: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних танців Кавказу (6 год. / 12 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики грузинських народних танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

7 семестр

Тема 44: Екзерсис біля станку (2 год. / 5 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 45: Тренувальні вправи на середині залу (1 год. / 3 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання тренувальних вправ на середині залу

Література: основна:4,5-10,13,15 додаткова:2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 46: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку та на середині залу (3 год. / 5 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка та на середині залу

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 11

Завдання :

1. Опанування методикою створення учбових комбінацій
2. Удосконалення методів показу та демонстрації тренувальних вправ.

Тема 47: Загальна характеристика циганського народного танцю (1 год. / 3 год.)

Мета вивчення: знайомство з особливостями циганських танців.

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 48: Основні ходи та рухи народного танцю українських (російських) циган (3 год. / 8 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних танців українських (російських) циган

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 49: Основні ходи та рухи народного танцю угорських та молдавських циган (3 год. / 7 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних танців угорських та молдавських циган

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 50: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних циганських танців (3 год. / 7 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних циганських танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 51: Загальна характеристика мексиканських народних танців (1 год. / 8 год.)

Мета вивчення: знайомство з особливостями мексиканських народних танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 52: Основні ходи та рухи народного мексиканського танцю (3 год. / 8 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних мексиканських танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 53: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних мексиканських танців (4 год. / 9 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних мексиканських танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

8 семестр

Тема 54: Екзерсис біля станку (3 год. / 6 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання вправ екзерсису біля станка

Література: основна: 4,5-10,13,15 додаткова: 2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 55: Тренувальні вправи на середині залу (2 год. / 6 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою виконання тренувальних вправ на середині залу

Література: основна: 4,5-10,13,15 додаткова: 2,4, 11.

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 56: Створення студентами учбових комбінацій екзерсису біля станку та на середині залу (5 год. / 8 год.)

Мета вивчення: формування навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка та на середині залу

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 11

Завдання :

1. Опанування методикою створення учбових комбінацій
2. Удосконалення методів показу та демонстрації тренувальних вправ.

Тема 57: Загальна характеристика іспанських народних танців (1 год. / 4 год.)

Мета вивчення: знайомство з особливостями народних іспанських танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 58: Основні ходи та рухи народного іспанського танцю (5 год. / 12 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних іспанських танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

Тема 59: Танцювальні комбінації та етюди на основі рухів народних іспанських танців (5 год. / 12 год.)

Мета вивчення: оволодіння методикою та манерою виконання лексики народних іспанських танців

Література: основна 3,4,5- 10, 15 додаткова: 13

Завдання :

1. Самостійний повтор рухів.
2. Відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.
3. Ведення конспекту.

6. Питання з дисципліни «Народно-сценічний танець»

І курс 1 семестр

1. Ціль та завдання курсу «Народно-сценічний танець та методика його викладання».
2. Джерела та розвиток народно-сценічного танцю.
3. Термінологія народно-сценічного танцю.
4. Методика побудови уроків народно-сценічного танцю.
5. Позиції ніг та рук, постанова корпусу, голови в народно-сценічному танці.
6. Методика виконання тренувальних вправ біля станку (перший етап вивчення, завдання другого семестру навчання):
  - plie (по виворотним та прямим позиціям; різке grand plie);
  - battement tendu (simple, носок-каблук, з роботою опорної п'ятки, з demi-plie, з demi-rond, з підніманням під час переводу ноги з носка на п'ятку, passé par terre);

- battement tendu jete (на прямій нозі та з demi-plie, носок-каблук, з роботою опорної п'ятки, balansuar);
  - flic-flac (по VI та V позиціям, з переступанням, з підскоком, із-за такту);
  - rond de jamb par terre та rond de pied
  - каблучний battement (підготовча вправа, маленький та великий каблучний battement, з одинарним та подвійним притупом);
  - battement fondu (на 45 та 90 градусів, підготовка до battement fondu, особливості роботи руки при виконання підготовки та battement fondu на 90 градусів);
  - підготовка до вірвовочки та вірвовочка;
  - battement releve lent та battement developpe;
  - grand battement.
7. Методика виконання port de bras (вправ для рук та голови на середині залу)
  8. Російський народний танець (центральний регіон). Загальна характеристика та національні особливості виконання жіночого, чоловічого та парного танців.
  9. Основні положення рук в російському народному танці (Центральний регіон).
  10. Основні ходи російського народного танцю.
  11. Основні рухи російського народного танцю Центрального регіону та методика їх виконання.
  12. Правила виконання російської вірвовочки та танцювальних рухів, які комбінуються з вірвовочкою.
  13. Правила виконання моталочки та маятника.
  14. Правила виконання дрібних вистукувань в російському характері.
  15. Правила виконання російських присядок
  16. Російські хлопушки та правила їх виконання.

І курс 2 семестр

1. Методика побудови уроку народно-сценічного танцю
2. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: battement tendu (simple, носок-каблук, з роботою опорної п'ятки, з demi-plie, з passé par terre, з роботою руки)
3. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: plie по виворотним та прямим позиціям; з роботою руки.
4. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: battement tendu jete (на прямій нозі та з demi-plie, носок-каблук, з роботою опорної п'ятки, balansuar, з роботою руки)
5. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: flic-flac (по VI та V позиціям, з переступанням, з підскоком)
6. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: rond de jamb par terre та rond de pied на прямій опорній нозі та з demi-plie
7. Методика виконання тренувальних вправ біля станку : pas tortille (простий, подвійний, з demi-plie на опорній нозі, з притупами)
8. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: каблучний battement (підготовча вправа, маленький каблучний battement з одинарним та подвійним притупом, з роботою руки);
9. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: battement fondu (на 45 та 90 градусів, підготовка до battement fondu)
10. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: battement releve lent та battement developpe; (з роботою руки).

11. Загальна характеристика народного танцю Західного регіону України.
12. Основні кроки гуцульського народного танцю.
13. Основні бокові кроки гуцульського народного танцю та методика їх виконання.
14. Основні рухи гуцульського народного танцю та методика їх виконання (переступчики, підскоки з підніманням ноги виворотно та переносом її через *retire* (вірвовочка з підскоком), підскоки з високим підніманням ноги уперед по VI).
15. Положення рук та положення в парах, притаманні гуцульському народному танцю.
16. Основні рухи гуцульського народного танцю та методика їх виконання (тропіток, чьосанка, голубець).
17. Основні рухи гуцульського народного танцю та методика їх виконання (присядка по VI позиції, присядка-гайдук, свердло)
18. Дрібні вистукування, притаманні гуцульському народному танцю та методика їх виконання
19. Оберти в парах, притаманні гуцульському народному танцю.
20. Основні рухи закарпатського народного танцю «Дуба-танець»

II курс 3 семестр

1. Дослідники українського фольклору
2. Видатні колективи народно-сценічного танцю України та їх хореографи
3. Загальна характеристика народного танцю Центрального регіону України
4. Основні ходи народного танцю Центрального регіону України
5. Основні положення рук та положення в парі народного танцю Центрального регіону України
6. Основні танцювальні біги народного танцю Центрального регіону України
7. Основні рухи народного танцю Центрального регіону України: різновиди тинків
8. Основні рухи народного танцю Центрального регіону України: вихилясник, доріжка, припадання.
9. Основні рухи народного танцю Центрального регіону України: вірвовочка та голубці.
10. Основні рухи народного танцю Центрального регіону України: різновиди присядок.
11. Основні рухи народного танцю Центрального регіону України: різновиди обертів
12. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: *Demi plie, grand plie*. Вивчення руху *grand plie* по I, II, IV прямим позиціям, на півпальцях. Ускладнення комбінації за рахунок додавання танцювальних рухів.
13. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: *Battement tendu* носок-каблук із підніманням ноги під час переводу, *battement tendu* із зміною опорною та робочої ноги.
14. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: *Battement tendu jete* з *pointe* каблуком та пальцями.
15. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: *Flic- flac* по VI та V позиціям, з переступанням і підскоком із-зі такта.
16. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: *Rond de jambe par terre, rond de pied* на 45 градусів. На прямій опорній нозі та в *demi plie*.
17. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: *Battement fondu* на 90 градусів, з роботою руки.
18. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Каблучний *battement* на 90 градусів. Каблучний *battement* з вихилясником.

19. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Підготовка до вірьовочки та вірьовочка на півпальцях
20. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Adagio. Battement developpe з demi plie
21. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Grand battement jete з balensouare, з demi plie, з passe.

II курс 4 семестр

1. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Demi plie, grand plie. Вивчення руху grand plie по I, II, прямим позиціям, на півпальцях із заворотом колін. З використанням поз (efase, croise).
2. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Battement tendu носок-каблук. з використанням поз (efase, croise).
3. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Battement tendu jete. з використанням поз (efase, croise).
4. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Flic- flas. З використанням поз (efase, croise).
5. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Rond de jambe par terre, rond de pied на 45 градусів. На прямій опорній нозі та в demi plie, «вісімка» на прямій опорній нозі, в demi plie.
6. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Battement fondu.
7. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Каблучний battement,
8. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Підготовка до вірьовочки та вірьовочка на півпальцях.
9. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Adagio.
10. Методика виконання тренувальних вправ біля станку: Grand battement jete.
11. Загальна характеристика народного танцю Українського Полісся та Волині
12. Основні положення ніг, рук, корпусу і голови, розташування виконавців в парах в танцях Українського Полісся та Волині
13. Танцювальні кроки та біги танців Українського Полісся та Волині
14. Польки Українського Полісся та Волині
15. Танцювальні рухи, що виконуються на місці танців Українського Полісся та Волині
Характерна манера виконання рухів.
16. Танцювальні рухи, що виконуються в парах (на місці і з просуванням) танців Українського Полісся та Волині

III курс 5 семестр

1. Особливості складання тренувальних і танцювальних комбінацій біля станку
2. Музичне супроводження на уроках народно-сценічного танцю.
3. Demi plie, grand plie. Різке grand plie, demi plie з боковим нахолом корпусу, grand plie з port de bras
4. Battement tendu носок-каблук з toimbe, battement tendu носок-каблук із збільшеним переводом ноги зноса на каблук.
5. Battement tendu jete з toimbe.
6. Flic- flas. З використанням поз (efase, croise).
7. Rond de jambe par terre, rond de pied на 45 градусів. На прямій опорній нозі та в demi plie, «вісімка» на прямій опорній нозі, в demi plie.
8. Battement fondu з toimbe.
9. Каблучний battement.

10. Підготовка до вірьовочки та вірьовочка на півпальцях.
11. Adagio з toimbe.
12. Grand battement jete з toimbe та grand battement jete balance.
13. Загальна характеристика народного танцю Молдови
14. Основні ходи та рухи народного молдавського танцю
15. Основні положення ніг, рук, корпусу, голови в молдавському народному танці.
16. Положення в парах в молдавських народних танцях.
17. Танцювальні кроки та біги народного молдавського танцю
18. Основні рухи танцю «Молдавеняска»
19. Основні рухи танцю «Хора»
20. Основні рухи танцю «Бетуґа»
21. Основні рухи танцю «Сирба»

III курс 6 семестр

1. Demi plie, grand plie. По всіх позиціях (I - V, виворотним та паралельним), в різні пози (efase, croise), з port de bras, на півпальцях, з різним характером виконання (в залежності від вибраної національності)
2. Battement tendu в швидкому темпі, з використанням поз (efase, croise, ecarte). З розворотом опорної та робочої ноги із паралельної позиції в виворотну і обратно.
3. Battement tendu jete з використанням поз. Battement tendu jete з просуванням вперед і назад.
4. Rond de jambe, rond de pied з підскоком на опорній нозі на 45 градусів та "вісімкою".
5. Каблучний battement в бистрому темпі, з використанням поз.
6. Підготовка до вірьовочки в швидкому темпі, з розворотом опорної та робочої ноги із паралельної позиції в виворотну і обратно.
7. Adagio. На півпальцях, з використанням поз.
8. Grand battement jete з опусканням на коліно робочої ноги, з розтяжкою, з використанням поз.
9. Загальна характеристика та національні особливості танців народів Кавказу
10. Положення рук та робота рук в грузинських горських чоловічих танцях.
11. Положення рук та робота рук в грузинських горських жіночих танцях.
12. Основні ходи грузинських горських чоловічих танцях
13. Різновиди танцювальних рухів «Гасма» та «Чаквра»
14. Різновиди танцювальних обертів в грузинських горських чоловічих танцях.
15. Ходи та рухи аджарських танців

IV курс 7 семестр

1. Прийоми ускладнення тренувальних комбінацій біля станку
2. Загальна характеристика циганського народного танцю
3. Основні ходи та рухи народного танцю українських (російських) циган
4. Позиції, положення ніг, рук, корпусу, голови в жіночих та чоловічих танцях українських (російських) циган
5. Рухи рук. Port de bras (на різних рівнях) в характері жіночого танцю українських (російських) циган
6. Рухи зі спідницею, з шаллю, з бубном
7. Основні ходи та рухи народного танцю угорських циган
8. Основні ходи та рухи народного танцю молдавських циган
9. Загальна характеристика мексиканських народних танців
10. Основні ходи та рухи народного мексиканського танцю

11. Основні положення ніг, рук, корпусу, голови. Розташування виконавців в парних та масових мексиканських танцях.
12. Використання спідниці і сомбреро в мексиканських танцях.
13. Танцювальні кроки і біг в мексиканських танцях.
14. Танцювальні рухи, що виконуються на місці мексиканських танцях.
15. Дрібні вистукування на місці та в просуванні мексиканських танцях.

IV курс 7 семестр

1. Прийоми ускладнення тренувальних комбінацій біля станку
2. Загальна характеристика іспанських народних танців
3. Основні ходи народного іспанського танцю
4. Положення та робота корпусу, робота кисті в іспанських народних танцях
5. Основні ходи та особливості їх виконання в іспанських народних танцях
6. Основні танцювальні рухи в іспанських народних танцях
7. Дрібні вистукування в іспанських народних танцях
8. Робота з кастан'єтами, віялом, спідницею в іспанських народних танцях

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

Лекційні, практичні заняття, самостійна робота

Форми контролю

Усне та письмове опитування, тестування; перевірка конспектів уроків, розгорнутих відповідей, рефератів; контрольні заняття з оцінюванням рівня виконавської майстерності, володіння методикою виконання рухів, перевірка виконання завдань по створенню окремих комбінацій.

Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1	РОЗДІЛ 2	РОЗДІЛ 3	Академічний показ	Сума
5- 20	10-30	10- 40	5-10	100

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 4	РОЗДІЛ 5	Акад. показ	Сума
25-40	25-40	5-10	90+10

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 6	РОЗДІЛ 7	РОЗДІЛ 8	Акад показ	Сума
5-20	20-30	30-40	5-10	100

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 9	РОЗДІЛ 10	РОЗДІЛ 11	Акад показ	Сума
5-20	20-30	20-30	5-10	90+10

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 12	РОЗДІЛ 13	РОЗДІЛ 14	Акад показ	Сума
5-20	20-30	20-30	5-10	90+10

3 курс 6 семестр

РОЗІЛ 15	РОЗДІЛ 16	Акад. показ	Сума
25-40	30-50	5-10	100

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 17	РОЗДІЛ 18	РОЗДІЛ 19	Акад показ	Сума
15-30	20-30	20-30	5-10	100

4 курс 8 семестр

РОЗІЛ 20	РОЗДІЛ 21	Акад. показ	Сума
25-40	30-40	5-10	90+10

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — від 60 до 100 балів

Іспит — від 60 до 90 балів

Розподіл балів за формами контролю

- 0 Академічний показ – 5 - 10 балів;
- 1 контрольний урок – 5 - 10 балів;
- 2 реферат – 10 балів;
- 3 усне або письмове опитування, тестування – 5 балів;
- 4 створення комбінацій – 5 - 10 балів;
- 5 відвідування заняття – 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення:
 Робоча програма
 Методичні рекомендації до практичних занять
 Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів
 Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : монографія Київ : Ліра-К, 2016.
2. Борзов А. Танцы народов мира М. : Университет Натальи Нестеровой, 2006
3. Бочкарёва Н.И. Русский народный танец: теория и методика [Електронний ресурс] Кемерово : КемГУКИ, 2006
4. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посіб. для студ. вузів культури Київ : Мистецтво, 1996.
5. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. Ч. 1 : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2002.
6. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. Ч. 2 : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2002.
7. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. Ч. 3 : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2002.
8. Гусев Г. П. Методика преподавания народного танца: танцевальные движения и комбинации на середине зала М. : ВЛАДОС, 2004
9. Гусев Г. П. Методика преподавания народного танца: упражнения у станка [Електронний ресурс] М. : ВЛАДОС, 2003.

10. Гусев Г. П. Методика преподавания народного танца: этюды [Электронный ресурс] М. : ВЛАДОС, 2004.
11. Заикин Н.И. и др. Русский народный танец. Ч. 1 Хороводы [Электронный ресурс] Орёл : ОГИИК, 2014.
12. Зайцев Є.В. и др. Основи народно-сценічного танцю Вінниця : Нова Книга, 2007.
13. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю К. : Мистецтво, 1975.
14. Ткаченко Т. С. Народный танец: учебн.пособие М. : Искусство, 1954, 1967.
15. уклад.: Б. М. Колногузенко, Курдупова О М. Народно-сценічний танець [Електронний ресурс] програма та навч. -метод. матеріали з дисципліни галузь знань: 02 "Культура і мистецтво", спец.: 024 "Хореогр.", спеціалізація: "Сучасна хореогр.", ступінь: "Бакалавр" Харків: ХДАК, 2017

Додаткова

1. Вадясова Н. В. Творча діяльність видатного українського митця Мирослава Вантуха / Вадясова Наталія Вікторівна // Культура і сучасність. — 2010. — № 1. — С. 209-216.
2. Василенко К.Ю. Український народний танец. / К.Ю. Василенко – М.:Искусство, 1981. – 160с.
3. Васильева А. Л. К вопросам терминологии в области характерного танца / А. Л. Васильев // Вестник Академии Русского балета имени А. Я. Вагановой : [к 275-летию Акад. Рус. балета им. А. Я. Вагановой] / М-во культуры Рос. Федерации, Федер. гос. учреждение высш. и проф. образования "Акад. Рус. балета им. А. Я. Вагановой" ; [ред.-издат. совет: А. А. Асылмуратова и др.]. — СПб., 2012. — № 28(2). — С. 54-65.
4. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець.— 5-те вид., доп. — К.: Муз. Україна, 1990. — 150 с.
5. Вірський П. У вихорі танцю / П.Вірський. — К. : Мистецтво, 1977. — 230 с.
6. Вірський Павло : життєвий і творчий шлях / упоряд. Ю.В. Вернигор, Є. І . Досенко. — Вінниця : Нова Книга, 2012. — 320 с.
7. Голейзовский К.Я. Образы русской народной хореографии / К.Я. Голейзовский – М.: Искусство, 1984. – 211с.
8. Григор'єв Г.П. Україна танцює : Нарис / Г. П. Григор'єв. — К. : Муз. Україна, 1964. — 276 с.
9. Григор'єва А. Віртуози «Жока» / А. Григор'єва // Советская эстрада и цирк. — 1973. — №2.
10. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України / А. Гуменюк. – К. : Мистецтво, 1986.
11. Гуменюк А.І. Українські народні танці / А.І. Гуменюк – К.: Наукова думка, 1969. – 360с.
12. Климов А.А. Русский народный танец. Вып.1.Сев. России: Учеб.пособие / А.А. Климов – М.: МГУК, 1996. – 40с.
13. Майстри народно-сценічного танцю: біогр. довідник / М-во культури і туризму України, Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [уклад. О. П. Колосок]. — К. : ДАКККіМ, 2009. — 115 с. : іл. — Бібліогр.: с. 108-110.
14. Моисеев И. А. Я вспоминаю ... / И. А. Моисеев. — М. : Согласие, 2011. — 328 с.
15. Полятикін М. А. Народні танці Волині і Волинського Полісся / Микола Полятикін. — Луцьк : Волин. обл. друкарня, 2008. — 100 с.

16. Стасько Б. Хореографічне мистецтво Івано-Франківщини / Б.Стасько, Лілея-НВ, 2004, 312с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // <http://ru.wikipedia.org/wiki>

Навчальне видання

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ

Програма та навчально-методичні матеріали

освітньої програми СУЧАСНА ХОРЕОГРАФІЯ

галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
факультету Хореографічного мистецтва

Укладачі

О. М. КУРДУПОВА, А. А. ПАЛАДІЙЧУК

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерна верстка О. М. Курдупова